

Siuntion kunta
Hagan asemakaava
Luontoselvitys

Luontotieto Keiron
Susanna Pimenoff
12.9.2003

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Selvitysalueen sijainti ja tutkimusmenetelmät	2
2.1	Määritelmiä	3
3	Alueen yleispiirteet	4
3.1	Kasvillisuus	4
3.2	Elinympäristöt	4
3.3	Linnusto	5
3.4	Muu eläimistö	5
3.5	Liito-orava	6
3.5.1	Liito-oravan biologia lyhyesti	6
3.5.2	Liito-oravan elinympäristövaatimukset	6
3.5.3	Liito-oravan uhanalaisuus ja suojele	7
3.6	Luonnonmaisema	8
3.7	Maaperä	8
4	Toimenpidesuosituksia	9
5	Kohdekuvaukset	10
6	Lähteet	17

LIITTEET

1. Kohdelista
2. Lajilistat
3. Kartat 1-3

1 Johdanto

Siuntion kunta kaavoittaa aseman seudun lähelle uutta asuinalueita Hagaan. Kaavoituksen taustatiedoksi kunta tilasi luontoselvityksen Luontotieto Keironilta. Luontoselvitys laadittiin kesällä 2003 ja alustavat tulokset saatiin kaavaluonnosvaiheeseen. Selvitykseen kuuluu kaavoituksen kannalta oleelliset aihepiirit. Perusselvitykseen kuuluu elinympäristöjen kartoitus ja kasvillisuuden yleiskartoitus. Alueella arvioitiin mahdollisesti asustavan liito-oravia, joten keväällä laadittiin myös liito-oravakartoitus.

2 Selvitysalueen sijainti ja tutkimusmenetelmät

Selvitysalue sijaitsee Siuntion aseman luoteispuolella Hagassa Fågelberget – nimisen kallion ympärillä. Alueeseen kuuluu sekä metsää että peltoa. Selvitysalueen koko on noin 32 ha, josta metsää on noin 11 ha.

Alueella käytiin kahdesti maastossa. Ensimmäinen maastopäivä oli 20.4.2003, jolloin liito-oravat kartoitettiin noin 4 tunnin ajan. Kartoitusmenetelmä on liito-oravaselvityksiin yleisesti käytetty, jossa liito-oravan jättämiä jätöksiä etsitään lähinnä haapojen ja suurten kuusten juurilta keväisin. Jätösten ja liito-oravalle soveltuvan metsän perusteella liito-oravan esiintymät määritellään ja rajataan. Maastossa arvioidaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sijainti ja rajataan kohteet kartalle. Liito-oravakartoituksen maastotyön suoritti Krister Welander. Pimenoff tarkasti liito-orava-alueet kesäkuussa.

Toinen maastopäivä oli 27.6., jolloin alueen elinympäristöt ja kasvillisuus kartoitettiin. Alue kierrettiin kokonaisuudessaan jalan, elinympäristöt luokiteltiin metsätyyppisiin ja suotyyppisiin ja havaitut putkilokasvit kirjattiin. Elinympäristöt rajattiin maastossa peruskartalle, joka oli tulostettuna mittakaavaan 1:4000. Peruskartan käyräväli on 5 m, joten erittäin tarkkaa rajausta oli vaikea tehdä. Muut kiinnostavat havainnot kuten eläimet tai lahoppuun määrä kirjattiin.

Linnut laskettiin 27.6. klo 7.30-9.00 kiertämällä alue jalan. Maastotyö ei kuitenkaan edusta kattavaa lintuselvitystä, koska käyntikertoja oli vain yksi. Kaikkien lintulajien ja runsauksien selvittäminen vaatisi viisi laskentakertaa. Kesä 2003 oli noin kaksi viikkoa myöhässä, joten linnut lauloivat edelleen kesäkuun lopussa eikä ajankohta ollut siltä osin huono.

Selvityksen on laatinut FM Susanna Pimenoff, Luontotieto Keiron.

2.1 Määritelmiä

Kohteiden arvotukseen on käytetty seuraavaa asteikkoa:

- Ei erityisiä luontoarvoja, jos ympäristö on muokattu ja luonnontila muuttunut.
- Vähän luontoarvoa, jos ympäristö on tavanomainen.
- Paikallinen, jos ympäristö on tavanomaisesta poikkeava mutta ei kuitenkaan ainutlaatuinen. Harvinainen laji, lajirikkaus, arvokas elinympäristö tai hyvä luonnontila voivat tuoda ympäristölle tämän arvon.
- Maakunnallinen, jos ympäristö on maakunnallisesti harvinainen ja luonnoltaan arvokas. Siinä esiintyy uhanalainen laji tai lajeja, edustavaa arvokasta tai uhanalaista elinympäristöä tai luonnontilaisuus luo edellytykset useille harvinaisille lajeille.
- Kansallinen arvo on kohteessa, jossa esiintyy erittäin uhanalainen laji tai elinympäristö. Kohde voi myös olla ainutlaatuinen. Arvokas elinympäristöjen kokonaisuus, joka luo edellytykset runsaalle ja erikoistuneelle lajistolle, voi olla kansallisesti arvokas.

Puuston kuvailemiseen on käytetty seuraavia merkityksiä sanoille:

- Vesakko on 0,5-3 m korkea ja puiden läpimitta on 1-5 cm.
- Taimikko on alle 5 m korkea. Puuston ikä on 5-20 vuotta.
- Nuori metsä on alle 10 m korkea ja puiden läpimitta on alle 15 cm. Ikä noin 20-40 vuotta.
- Keski-ikäinen metsä on noin 40-60 vuotta. Puiden läpimitta rinnan korkeudella on noin 15-25 cm.
- Iäkäs metsä on noin 60-90 vuotta vanha. Puiden läpimitta on noin 25-35 cm.
- Kookkaat puut ovat läpimitaltaan rinnankorkeudella n. 40 cm tai enemmän.

3 Alueen yleispiirteet

3.1 Kasvillisuus

Alueen kasvillisuus koostuu metsän lajeista ja kulttuuriperäisistä lajeista. Lajeja havaittiin yhteensä 120, josta pääosa on metsän lajeja. Umpeen kasvavien niittyjen ja peltojen lajit jätettiin vähemmälle huomiolle. Uhanalaisia lajeja ei havaittu. Arvokkaita lajeja ei niin ikään havaittu, mutta erikoisemmat lajit ovat mustakonnanmarja ja mustaherukka.

Puista maininnan arvoisia ovat melko suurikokoinen tammi kuviolla 10 ja vaahtera vanhassa pihapiirissä kuviolla 16. Komea petäjä kasvaa kalliolla kuviolla 12.

3.2 Elinympäristöt

Alue koostuu pääosin tuoreesta kankaasta, jolla kasvaa eri-ikäisiä metsiköitä. Peltojen reunassa aluskasvillisuus on tuoretta kangasta rikkaampaa, mutta nämä alueet eivät vielä ole kehittyneet metsätyypeiksi luokiteltaviksi. Alueet ovat olleet peltoa tai piha-aluetta ja ovat sen jälkeen metsittyneet.

Kuusi on yleisin puulaji, mutta lehtipuut ovat tavallista metsää yleisempiä. Tämä johtuu siitä, että paikoin metsän reuna on aiemmin ollut ylempänä rinteessä ja sittemmin lehtipuut ovat ensimmäisinä kylväytyneet vanhalle pellolle tai hakaan. Haapoja on tavallista runsaammin ja alue soveltuu hyvin liito-oravalle. Vanha umpeen kasvava pihapiirin puusto lisää lehtipuiden määrää.

Kaava-alueen pohjoiskärjessä esiintyy haapaa runsaasti kasvava sekametsä. Suurikokoiset haavat muodostavat metsän reunan ja niiden seassa havaittiin yksi kolopuu. Metsikkö on liito-oravan asuttama esiintymä. Metsätyyppi on lehtomainen kangas.

Alueella on kaksi pientä hakkuualaa. Suurempi on vastikään suoritettu avohakkuu tavanomaisessa metsässä, jossa on kasvanut suuria mäntyjä. Pienempi hakkuu on pellon reunan suurten kuusten harvennus tai poimintahakkuu.

Fågelbergetin laella esiintyy avokallioita ja heiniä kasvavia kallioalueita. Kallioiden kasvillisuus on kulutusherkkää ja uusiutuu hitaasti. Kasvillisuus on kuitenkin tavanomaista eikä erityisesti kulutukselta suojeltavia lajeja tavattu.

Alueen läpi virtaa pieni kesäkuiva noro. Noron uoma on osittain perattu, mutta se on taas luonnontilaistumassa. Sen valuma-alue on kaava-aluetta laajempi, osa sen vedestä varastoituu Staverkärr -suohon. Noron varrella kasvaa metsässä useita haapoja ja pellon kupeessa harmaaleppiä, jotka soveltuvat liito-oravan ravintopuiksi. Noron varrella esiintyy pieni leppäkorpi noron ja ojan risteyksessä. Korpi tuo oman lisänsä alueen monimuotoisuuteen.

3.3 Linnusto

Havaittu lintulajisto on tavanomainen tuoreelle kankaalle. Laskenta on lähinnä kvalitatiivinen, havaitut runsaudet ovat viitteellisiä. Uhanalaisia lajeja ei havaittu. Yksi laskentakerta on kuitenkin liian vähäinen, jotta voitaisiin varmasti todeta ettei uhanalaisia lajeja esiinny. Direktiivilajeista havaittiin palokärkipariskunta.

Havaittuja lajeja oli 22. Runsain laji oli yhden laskennan perusteella peippo 11 parilla. Muita usean parin lajeja ovat lehdoissa ja pusikoissa viihtyvät mustapääkerttu, lehtokerttu ja pajulintu.

Punarinta on melko runsas neljällä havaitulla parillaan. Se esiintyy monenlaisissa metsissä ja sen metallinhohtoinen laulu kuuluu kirkkaana kuusikon läpi. Rastaita oli kolme lajia, laulurastas, mustarastas ja räkättirastas. Punakylkirastas jäi havaitsematta, mutta on hyvin todennäköistä että sitä esiintyy. Räkättirastaita alueella pesinee enemmän kuin havaittu yksi pari.

Pikkulintuja alueella on jonkin verran. Tiaisista edustettuina ovat talitiainen, töyhtötiainen ja hömötiainen. Hyönteissyöjistä havaittiin yllämainittujen lisäksi pensaskerttu ja harmaasiippo. Suomessa talvehtiva viherpeippo havaittiin yhdestä paikasta.

Peltomaisemaan sidottuja lajeja on kaksi, kiuru ja keltasirkku. Kiurun moninaista laulua kuultiin kolmesta paikasta. Keltasirkku viihtyy pellon reunan pusikoissa ja se havaittiin yhdestä paikasta.

Alueella mahdollisesti pesiviä, mutta havaitsemattomia lajeja voisivat olla fasaani, pyy, käpytikka, satakieli, kirjosiippo, sinitäinen, puukiipijä, vihervarpunen, punavarpunen, punatulkku.

Lintulajit ja havaitut parimäärät esitetään liitteessä 2.

3.4 Muu eläimistö

Alueen eläimistö vaikuttaa melko runsaalta. Alueella havaittiin aamuvarhaisella kettu, joka näytti erikoiselta värikkään turkin takia. Ketun luola sijaitsee kaava-alueella. Jänisten jätöksiä havaittiin useassa paikassa. Sorkkaeläimiä kuten hirveä alueella liikkuu, mutta ei kovin runsaasti.

Merkittävin eläinhavainto alueella on liito-orava. Havaintoja liito-oravan jätöksistä tehtiin sekä ensimmäisellä että toisella kartoituskerralla. Liito-orava on uhanalainen laji, jonka lisääntymispaikat on tiukasti suojeltu.

Matelijoita ei havaittu, mutta niitä esiintyneee melko varmasti. Suuremmista pedoista ei ole tietoa, mutta niitä tuskin esiintyy alueella muutoin kuin läpikulkevinä.

3.5 Liito-orava

3.5.1 Liito-oravan biologia lyhyesti

Liito-orava on pieni yöllä liikkuva nisäkäs, joka esiintyy varttuneissa sekametsissä. Se suosii elinympäristönään kuusikoita, joissa kasvaa haapaa ja koivua. Liito-orava käyttää ravintonaan kesäisin lehtipuiden lehtiä, erityisesti haapaa. Talvisin se syö lepän ja koivun norkkoja.

Liito-oravan keskimääräinen elinpiirin koko on naarailla n. 8 ha ja koirilla 60 ha (Hanski ym. 2001). Tutkimuksissa on havaittu että koiraan elinpiirillä saattaa asua useita naaraita.

Liito-orava liikkuu puustoisilla alueilla. Se ylittää harvoin puuttomia alueita eli pellot, leveät vesistöt ym. aukeat alueet muodostavat sille leviämiseen. Estettä ei katsota muodostavan aukea, jossa puusta puuhun on n. 50-70 m. Peltoaukean ylittämiseen liito-orava voi käyttää puurivejä, kuten puukujanteita tai puron tai ojanvarren puustoa. Käytettyjen kulkureittien puiden etäisyys toisistaan on korkeintaan 70 m, yleensä alle 40 m. Metsämaisemassa liito-oravan on todettu myös käyttävän varttunutta taimikkoa tai kookkaita pensaita liikkumiseen. Laajat metsäalueet eivät liito-oravan liikkumisen kannalta yleensä pirstoudu liikaa. Liito-oravan esiintymisen kannalta pirstoutuminen voi sen sijaan olla kohtalokasta kun soveliaat metsäympäristöt vähenevät tai muuttuvat hakkuiden seurauksena liito-oravalle soveltumattomiksi (Hanski 2001). Liito-orava liikkuu pääosin puissa, mutta pystyy ylittämään aukean maassa pomppien. Maassa se on kuitenkin helppo saalis pedoille.

Liito-orava suosii pesänään koloa, mutta se voi asettua myös tavallisen oravan rakentamaan risupesään. Kolot sijaitsevat usein suurissa haavoissa, mutta voivat myös olla muissa lehtipuissa joihin tikat ovat kovertaneet koloja. Risupesä sijaitsee useimmiten suuressa kuusessa. Yhdellä yksilöllä on todettu olevan useita pesäpuita (Hanski ym. 2001).

3.5.2 Liito-oravan elinympäristövaatimukset

Liito-orava tarvitsee elinympäristönään varttuneen sekametsän, jossa kasvaa sen ravintopuita haapaa, koivua ja leppää sekä suojaa antavia kuusia. Kolopuiden esiintyminen on tärkeää, mutta liito-orava voi levähtää tai pesiä myös pöntöissä ja oravan rakentamissa risupesissä.

Liito-orava esiintyy alueilla, joilla on riittävä määrä toisiinsa yhteydessä olevia liito-oravalle soveltuvia metsiköitä. Liito-oravan poikaset levittäytyvät syksyllä synnyinalueeltaan omille elinpiireille. Levittäytyminen onnistuu mikäli liito-orava pystyy liikkumaan metsäyhteyksiä pitkin soveltuviin metsiköihin. Elinvoimaisen osapopulaation ylläpitäminen vaatii laajaa metsäaluetta, jossa on sekä liito-oravan asuttamia että asuttamattomia varttuneita sekametsiä, jolloin poikaset voivat siirtyä vapaisiin metsiköihin ja asuttaa ne.

3.5.3 Liito-oravan uhanalaisuus ja suojeleminen

Liito-oravakanta on taantunut voimakkaasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Sen kannan tiedetään tutkimusalueilla laskeneen jopa 20-38 % 5-17 vuodessa (Hanski ym. 2001). Mikäli tätä kehitystä ei saada pysäytettyä, liito-orava voi vuonna 2030 olla jo suurharvinaisuus. Liito-orava on uhanalainen laji, joka on sijoitettu uhanalaisuusluokituksessa vaarantuneisiin (Rassi ym. 2000). Syitä uhanalaisuuteen ovat mm. liito-oravalle soveltuvan metsän väheneminen, metsämaiseman pirstoutuminen ja siitä johtuva varttuneiden sekametsiköiden eristyminen.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 § suojelee liito-oravaa seuraavalla määritelmällä: EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden selvästi luonnossa havaittavien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Liitteessä mainitaan mm. liito-orava ja saukko.

Käsitteitä

Käsitteet on esitetty Tiehallinnon Valtatie 1 laajennuksen liito-oravaselvityksessä.

”**Esiintymä** tarkoittaa liito-oravareviirin ydinaluetta. Esiintymä on se reviirin osa, jossa sijaitsevat liito-oravalle elintärkeät metsän elementit eli asutut pesäpuut sekä niiden lähetyillä sijaitsevat ruokailupuut. Yhden reviirin alueella voi olla useita ydinalueita eli esiintymiä ja toisaalta sama esiintymä voi kuulua useamman liito-oravan reviiriin. Esiintymä ei siis ole sama kuin reviiri, eikä esiintymien lukumäärästä voi päätellä liito-oravien lukumäärää.” (Vuorinen 2001)

”**Potentiaalinen liito-oravan elinympäristö** = metsästä löytyy liito-oravalle elintärkeitä metsän elementtejä kuten kolopuita, ruokailupuita, suuria kuusia, mutta kartoitusajankohtana metsä on asumaton.”

”**Lisääntymispaikalla** tarkoitetaan tässä raportissa sitä kuusivaltaisen sekametsän osaa, jossa on ruokailupuita, kolopuita ja puiden alla löydettävissä ulostepapanoita.” (Hanski 2001)

”**Levähdyspaikka** on liito-oravan osalta epämääräinen aluemääritelmä, mutta liito-oravan biologiaan liittyy oleellisesti liikkuminen pesä- ja ruokailupaikkojen välillä sekä asuinmetsiköstä toiseen. Ruokailupaikat ja säännöllisesti käytetyt liikkumisreitit, sikäli kun ne ovat mahdollista papanoista tunnistaa, voidaan tulkita levähdyspaikkojen kaltaisiksi.” (Hanski 2001)

”**Hävittämisellä** tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden vuoksi esiintymän liito-oravat häviävät, eikä alue enää ole liito-oravalle asumiskelpoinen. Hävittämisessä suurin osa sopivista lisääntymis- ja ruokailumetsiköstä sekä pesäpuista häviää.” (Hanski 2001)

”**Heikentämisellä** osa esiintymän ydinalueesta tai osia ruokailu- ja lisääntymisalueista hakataan. Heikentämisestä on myös esiintymän pilkkominen osa-alueita eristämällä, jolloin vaikeutetaan tai estetään liito-oravien liikkuminen alueella. Heikentäminen on lievää, kun alueen voidaan olettaa pitkälläkin

aikavälillä pysyvän liito-oravalle elinkelpoisena. Heikentämistä ei katsota tapahtuvaksi mikäli toimenpiteet ovat niin vähäisiä, että niiden jälkeen alueen katsotaan olevan liito-oravalle elinkelpoinen.“ (Hanski 2001)

Sanat ”selvästi havaittava” on suunniteltu poistettavan lakitekstistä, jolloin suojele tiukentuu entisestään. Toistaiseksi liito-oravasta aiheutuneet ansion menetykset eivät ole korvauskelpoisia, vaan maanomistajat tai muut tahot pyydetään yhteisesti mukaan suojelelun kustannustalkoisiin.

Liito-oravan suojelelun käytännön toimet ovat vaihdelleet jonkin verran metsäpuolen ja esim. maankäytön suunnittelun välillä. Metsäpuolella liito-oravan lisääntymispaikat on usein tulkittu melko suppeiksi, kun taas kaavoituksessa on etsitty ratkaisuja, jotka tulevaisuudessa mahdollistavat liito-oravan säilymisen alueella. Suurempaan varovaisuuteen maankäytön suunnittelussa on syytä, koska useimmiten kaavoitettavat alueet käytetään tehokkaasti eikä jäljelle jää metsää kuten metsän hoitotoimenpiteiden jälkeen. Tavoitteenahan on saada liito-orava säilymään alueella myös tulevaisuudessa.

3.6 Luonnonmaisema

Kaava-alue muodostaa merkittävän maiseman Siuntion aseman ja kirkonkylän välissä. Kaava-alueen koko itäpuoli näkyy kauas peltojen muodostamassa avomaisemassa. Alueen muut osat näkyvät Siuntion aseman asutukseen. Nykytilanteessa metsän reuna hälvenee uuden Hagan asuntorakentamisen myötä. Pellot ovat myös jo osittain kasvamassa umpeen eikä metsän reuna kaikkialla ole jyrkkä, kuten vielä 15 vuotta sitten.

3.7 Maaperä

Alueella on runsaasti hiekkaisia maalajeja ja savea (Geologian tutkimuskeskus a). Länsipuoli onkin pohjaveden muodostumisaluetta. Hiekkaisuus tulee myös esille peltolaikkujen erilaisella kasvillisuudella. Ylempi pelto kasvaa melko lajirikasta niittyä kun taas todennäköisesti savesta muodostunut alempi pelto kasvaa tyypeä vaativia lupiineja.

Alueella on vähän kalliota ja kallion ympärillä on moreenia ja hiekkaa (Geologian tutkimuskeskus a). Pellot koostuvat savesta. Liejua ja turvetta esiintyy lähellä Staverkärriä.

Kallioperä koostuu monista lajeista (Geologian tutkimuskeskus b). Siuntion alueella esiintyy eniten mikroliinigraniittia, mutta tutkimusalueen läpi kulkee happamien gneissien uurre (kvartsi-maasälpää). Gneissien seassa on küllegneissia sulkeumina. Graniitin seassa on granodioriittia sulkeumina.

4 Toimenpidesuosituksia

Alueella esiintyy luonnonarvoja, joista merkittävin on liito-oravan esiintymä. Luonnonarvojen vaalimiseksi alueen metsiä tulisi säästää hakkuilta tai rakentamiselta liito-oravan lisääntymispaikan suojelemisen lisäksi. Tavoite voidaan toteuttaa luomalla nykyisistä talousmetsistä virkistysmetsiä. Virkistysmetsän hoidossa tulee kuitenkin ensisijaisesti huomioida liito-oravan elinmahdollisuudet. Tarkempia ohjeita tähän löytyy luvusta 3.5.2 ja metsän hoitoon liittyviä ohjeita julkaisusta "Liito-oravan biologia ja suojele Suomessa" (Hanski ym. 2001).

Liito-oravan liikkuminen sille tärkeiden metsiköiden välillä on syytä turvata kaava-alueella. Tärkeitä alueita ovat esiintymä, soveltuvat alueet ja riittävät ruokailualueet. Puuyhteydet eri metsiköiden välillä voidaan säilyttää sijoittamalla mahdollinen rakentaminen hajautetusti. Hajautetulla tarkoitetaan tässä yhteydessä että talojen rivit eivät kaikkialla ole yhtenäiset, vaan väliin jätetään metsiköitä. Liito-orava pääsee silloin metsän täysikasvuisia puita pitkin liikkumaan melko suojassa pedoilta.

Pieni noro alueen länsiosassa suositellaan jätettäväksi luonnontilaan. Noron uoma on vesilain 17 a § suojelema, joten uomaa ei saa muuttaa ilman lupaa. Noro lisää alueen luonnon monimuotoisuutta, mikäli sen lähiympäristö saa kehittyä luonnontilaiseksi. Luonnontilaisen noron ympäristö on kostea ja aluskasvillisuudessa kasvaa metsän varvuista eroten enemmän ruohoja ja saniaisia. Noron ympärille tulisi jättää noin 20 metriä leveä suojavyöhyke molemmin puolin uomaa, eli yhteensä 40 metrin leveydeltä. Vyöhyke on merkitty karttaan 1. Purojen ympäristö toimii luontaisesti monien eläimien leviämisreitteinä ja kaava-alueella on havaittu liito-oravan liikkuneen noron ympäristössä.

5 Kohdekuvaukset

1. Tuore kangas

Pääosin talousmetsänä hoidettu kuusivaltainen tuore kangas. Puusto on keski-ikäistä ja yksikerroksista. Hakkuutähteitä ei ole ja metsässä on helppo liikkua. Aluskasvillisuudessa vallitsevana on mustikka, seassa kasvaa kevätpiippoa ja kultapiiskua.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Soveltuu hyvin virkistykseen

2. Avokallio ja kalliomännikkö

Pieni painanne yhdistää kaksi avokalliota. Painanteen metsä on kalliomännikköä ja seassa kasvaa jonkin verran katajaa, aluskasvillisuudessa mm. mustikkaa ja kanervaa. Avokalliolla kasvaa kitukasvuisia mäntyjä ja katajia. Kalliot ovat poronjäkälien ja kangasmetsän sammalien peittämiä, metsälauhaa, kanervaa ja puolukkaakin löytyy seasta.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Kulutusherkkä alue tulisi säästää rakentamiselta tai suunnitelluilta poluilta

3. Arvokas sekametsä

Pellon reunaa vasten kasvaa liito-oravalle merkityksellinen sekametsä. Puustossa on runsaasti kookkaita haapoja ja kuusia, lisäksi kasvaa koivuja ja raitaa. Lahopuuta on tavallista talousmetsää hieman enemmän. Kuvion eteläosassa on neljä lähiaikoina kaatunutta kuusta ja lehtipuista osa on pötkelöinä. Metsätyyppi on alavammilta osiltaan lehtomaista kangasta ja kallion rinteiden alapuolella tuoretta kangasta.

Liito-oravan asuttama kolopuu sijaitsee kuvion pohjoiskulmassa metsäreunassa. Metsä on luonnonsuojelulain 49 § nojalla suojeltu liito-oravan lisääntymispaikkana, jota ei saa heikentää tai hävittää.

Alueen läpi kulkee pieni polku todennäköisesti vanhaa traktorietä pitkin.

Arvo: Paikallinen
Käyttösuositus: Säilytetään metsänä LSL 49 § nojalla. Kaavamerkintä esim. V/s. Suositellaan säilytettävän luonnontilaisena.

4. Tuore kangas

Kuusivaltainen iäkäs sekametsä kasvaa melko jyrkässä rinteessä avokallion alapuolella. Metsän reunassa kasvilajisto muuttuu hieman lajirikkaammaksi ja tuoreen kankaan lajien lisäksi alueella kasvaa mm. ahomansikkaa.

Nuoren lehtimetsäkuvion rajalla kasvaa pari metriä leveä tiheä puustovyöhyke. Vyöhyke koostuu koivuista ja nuorista kuusista ja estää näkyvyyden kuvioiden välillä. Reunassa on myös joitakin valtavia iäkkäitä kuusia, jotka soveltuvat liito-oravan liitopuiksi.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Puuyhteys tärkeä säilyttää liito-oravan liikkumisen mahdollistamiseksi. Kaavamerkintä esim. V.

5. Harvennusala

Osa kuviosta on vastikään hakattu, mutta hakkuu on tehty harventamalla joitakin suuria kuusia ja poistamalla puusto pellon reunasta. Hakkuutähteet on jätetty maahan. Metsätyyppi on tuore kangas, mutta pellon lähellä lajisto muuttuu rikkaammaksi.

Arvo: Ei erityisiä luonnonarvoja
Käyttösuositus: -

6. Noro Staverkärristä kaakkoon

Osittain luonnontilainen noro virtaa tiheään kuusikon läpi rakennusvaiheessa olevan tontin vierestä harmaalepikkoon. Lepikosta puro jatkaa ojana pellon halki. Noro oli kesäkuussa kuiva, mutta sen uomasta voi päätellä että vesi virtaa melko runsaana ainakin keväisin. Noron vedet kerääntyvät Staverkärrin kahteen metsäiseen suohon, josta ne virtaavat kaakkoon. Noron valuma-alue ulottuu myös kaava-alueen ulkopuolelle.

Noro on jossakin vaiheessa ojitettu ja perattu. Sitemmin karttaan merkittyjen haapojen kohdalta tielle saakka uoma on luonnontilaistunut. Toinen oja pohjoisesta johtaa noroon. Rotko on luonnottoman syvä ollakseen ojaksi kaivettu, mutta rotko saattaa olla venäläisten rakentama. Sen ympärillä on molemmin puolin säännöllisin välein pari metriä leveitä pyöreitä ja syviä kuoppia. Oja jakautuu vielä kahdeksi erilliseksi ojaksi, josta tielle ulottuva ei ole merkitty karttaan. Ojien risteyskohdassa vesi seisoo suurten hiirenporras –saniaisten varjostamana.

Noro virtaa pellon halki luonnontilaisessa uomassaan lehtipuiden varjostamana. Puustossa tiheästi kasvavia harmaaleppiä ja kiiltopajua. Pensaikossa myös tuomea. Aluskasvillisuudessa mm. mesiangervoa, hiirenporrasta ja rentukkaa. Harmaalepikko soveltuu liito-oravan ruokailuun.

Luonnontilainen puro on vesilain 1. luvun 17 a § mukaan suojeltu, eikä sen uomaa saa muuttaa ilman lupaa. Tässä tapauksessa ei ole täysin varmaa, että noro on riittävän luonnontilainen täyttääkseen lain vaatimukset. Varovaisuusperiaatetta noudattaen ja vesien suojelun edistämiseksi, puron lähiympäristö tulisi säästää rakentamiselta. Noro ei täytä metsälain 10 § vaatimuksia lähiympäristön luonnontilaisuudesta.

Arvo: Paikallinen

Käyttösuositus: Puusto suositellaan säilytettävän luonnontilaisena noin 40 metrin leveydeltä. Uoma säilytetään luonnontilaisena vesilain 17 a § mukaan.

7. Leppäkorpi

Noro virtaa pieneen leppäkorpeen tien pohjoispuolella. Puusto koostuu lehtipuista, joita ympäröi tiheä kuusikko. Harmaaleppien seassa kasvaa rentukkaa ja runsaasti suuria saniaisia, kuten hiirenporrasta ja metsälvejuurta. Lahopuuta on kohtalaisesti.

Korpi ei tällä hetkellä täytä metsälain 10 § vaatimuksia erityisen arvokkaaksi elinympäristöksi, koska ojassa on vielä perkauksen jälkiä ja puusto on melko nuorta.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Säilytetään luonnontilaisena ja alue voi kehittyä luonnoltaan arvokkaaksi.

8. Tiheä kuusikko

Noron ympärillä kasvaa harventamaton kuusikko. Kuuset ovat korkeintaan keski-ikäisiä ja jotkut ovat jääneet ahtaudessa ohueksi. Noron äyräillä kasvaa useita haapoja ja raitoja. Lahopuuta on jonkin verran, mutta se on melko ohutta.

Kuviolla kasvavan haavan juurelta löytyi keväisessä kartoituksessa papanoita. Papanoita löytyi myös suuren raidan juurelta noron vierestä kaava-alueen ulkopuolella. Liito-orava käyttää noron puustoa kulkuväylänään ja saattaa myös asustaa metsikössä vaikka papanoita löytyi vain vähän. Puusto noron ympärillä tulisi säilyttää liito-oravalle soveltuvana.

Mikäli aluetta halutaan käyttää virkistykseen, puustoa on mahdollista siistiä mutta liito-oravan tarpeet tulee huomioida ensisijaisesti. Kaikki haavat ja muut lehtipuut tulee säilyttää mahdollisessa harvennuksessa.

Kuusikon metsätyyppi on tuore kangas. Tiheimmissä kohdissa aluskasvillisuus puuttuu lähes täysin ja maan peittää neulaskerros. Väljemmän puuston alueella kasvaa mm. mustikkaa, kangasmaitikkaa ja metsäkastikkaa.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Suositellaan säilytettävän metsänä esim. kaavamerkinnällä V. Liito-orava käyttää aluetta, mutta sitä ei ole arvioitu esiintymäksi. Soveltuu virkistykseen.

9. Rikkaruohopelto ja lupiinimeri

Pohjoinen alue on kauniisti rikkaruohoista kukkiva viljelemätön pelto. Lajisto on melko monipuolinen ja viljelemättömyys on jatkunut joitakin vuosia. Pellon reunoilla kasvaa jo pieniä pensaita.

Lajistossa juolavehna, alsikeapila, puna-apila, valkoapila, harakankello, särmäkuisma, leskenlehti, pelto-ohdake, angervo-laji, lupiini, peltolemmikki, luhtalemmikki, peltosaunio ja metsäreunassa myös orapihlaja.

Yksinomaan lupiinia kasvava viljelemätön pelto sijaitsee etelämpänä. Maastopäivänä lupiinit kukkivat kaikissa väreissä pellon loistaessa sinisen liilaa. Pellon eteläpäässä lupiinit antavat toistaiseksi tilaa myös muille lajeille kuten paimenmataralle. Metsänreunaa ja noron ryteikköä yhdistää jokunen haapa ja leppä, jota pitkin liito-orava pystyy liikkumaan noron harmaalepille ruokaillemaan.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: -

10. Nuori koivikko

Väljä tasaikäinen koivikko, joka todennäköisesti on istutettu. Metsänreunassa kasvaa myös raitaa ja leppiä. Aluskasvillisuus on lajiköyhää, lähinnä kasvaa vadeltaa. Alueella on runsaasti oja ja ojan valleja, jotka mahdollisesti ovat peräisin metsän hoidosta.

Kuvion luoteispäässä kasvaa myös kuusia ja tuoreen kankaan varpuja. Karttaan on merkitty pellon reunaan tammi, jonka läpimitta on yli 40 cm rinnan- korkeudelta. Tammen vieressä myös lajilleen määrittämätön orapihlaja.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Tammea suositellaan säilytettävän maisemallisista syistä.

11. Pieni hakkuuaukko

Lähiaikoina suoritettu pieni avohakkuu. Hakkuualalta on kaadettu useita erittäin kookkaita mäntyjä. Metsätyyppi on tuoretta kangasta tyypillisine varpuineen, mutta kasvillisuus muuttuu lähivuosina valoisuutta kestäväksi. Metsänreunassa havaittiin valkolehdokki, joka on metsässä kasvava melko yleinen kämmekkä.

Arvo: Ei erityisiä luonnonarvoja
Käyttösuositus: -

12. Avokallio

Laaja avokallio, jonka kasvillisuus on niukkaa. Uurteissa kasvaa metsälauhaa ja vähän kanervaa. Kallio on jäkälien peittämä, mutta sammalia on niukasti. Siellä täällä kasvaa kitukasvuisia mäntyjä ja katajia ja niiden aluskasvillisuudessa kanervaa ja vähän mustikkaa.

Kuviolla kasvaa petäjä, jolle on melkein muodostunut kilpikaarnaa. Sen vieressä on suurikokoinen jään voimasta haljennut siirtolohkare. Lohkare on murtunut useisiin kulmikkaisiin osiin ja tuo jännittävän lisän kallion maisemaan.

Arvo: Vähän luontoarvoja
Käyttösuositus: Kulutusherkkä tavanomainen kalliokasvillisuus. Suunniteltuja polkuja ei tule ohjata alueelle.

